

Instituut
Verantwoord
Medicijngebruik

BIO**SIMILARS**

NEDERLAND

Doelmatig insulinegebruik 1^e lijn

Achtergrond

Aanleiding project *Doelmatig insulinegebruik in de 1^e lijn* was aangetoonde ondoelmatigheid op de volgende punten:

- Bij nieuwe patiënten schrijven artsen vaker de duurder langwerkende insulines voor in plaats van het goedkopere voorkeursmiddel NPH-insuline.
- **Als langwerkend insuline in aanmerking komt, schrijven artsen beperkt biosimilars voor.**
- Als langwerkend insuline in aanmerking komt, schrijven artsen vaker nieuwe (en duurder) insulines voor.

Per 1 januari 2021 preferentiebeleid op kortwerkende insulines door komst biosimilars

Doelstelling en planning

Doelstelling: stimuleren van rationeel voorschrijven insulines in de 1^e lijn

Project in fases

Fase	activiteiten	periode
1	nulmeting, voorbereiding en inventarisatie van de huidige praktijk	Q2 en Q3 2020
2	Ontwikkeling toolbox	Q3 en Q4 2020
3	Uitrol toolbox	Q1, Q2 en Q3 2021
4	effectmeting	Q4 2021

Toolbox Doelmatig insulinegebruik

Informatiepagina FTO-materiaal

Diverse materialen om een FTO-bijeenkomst over doelmatig insulinegebruik te ondersteunen, namelijk e...

Lees meer

Informatiepagina Kennis en scholing

Meer informatie over kennis en scholing op het gebied van (biosimilar) insulines.

Lees meer

Informatiepagina Materiaal voor (het gesprek met) de patiënt

Voor (het gesprek) met uw patiënt over (biosimilar) insulines zijn diverse materialen ontwikkeld. Op...

Lees meer

Samenwerkingsafspraken – FTO-module

Checklist Taken en verantwoordelijkheden omzetten insulines

Fase	Taak	Wie	Wanneer
Herkennen, selecteren en informeren van patiënten	Signaleren aanstaande wijzigingen in preferentiebeleid.		
	Selecteren patiënten		
	Informeren patiënten		
Praktische uitvoering	Voeren van het gesprek met de patiënt		
	Vaststellen en vastleggen akkoord patiënt		
	Vaststellen moment van omzetting		
	Bespreken van de monitoring na de omzetting		
	Geven van gebruiksinstructie nieuwe pen		
	Informeren betrokken zorgverleners		
Monitoring van de patiënt	Vragen naar ervaringen van de patiënt		
	Onderzoeken van eventuele klachten		
Melden van ervaringen en klachten	Melden van eventuele bijwerkingen		
	Melden van eventuele problemen met pen		
	Melden van patiëntervaringen		
	Melden van problemen in samenwerking		
Evaluatie	Evalueren van ervaringen met omzetten met de betrokken zorgverleners		
	Gebruiken van ervaringen bij komende omzettajecten		

<https://www.medicijngebruik.nl/projecten/informatiepagina/4561/fto-materiaal>

Overzichtskaart insulines

Overzicht beschikbare insulines juni 2021

Type Insuline	Merksnaam	Patroon voor	WWSP	Fiacon	Gebruksadvies	Intrede effect	Plek (Tmax)	Werkingsduur
Snelwerkend Insuline								
Insuline aspart <i>Let op! preferentiebeleid*</i>	Biosimilar insuline aspart Sanofi*	AllStar PRO JuniorSTAR	Solostar	x	direct vóór de maaltijd (evt. tijdens of direct na de maaltijd)	10 - 20 min	40 - 60 min (Fiasp® 10% sneller)	3 - 5 uur
	Novorapid®	NovoPen 5 NovoPen Echo	FlexPen	10 ml 1,6 ml Pumpcart				
	Fiasp®	NovoPen 5 NovoPen Echo	Flextouch	10 ml 1,6 ml Pumpcart	0 - 2 min vóór of tot max 20 min na begin van de maaltijd	5 - 15 min		
Insuline glulisine	Apidra®	AllStar PRO JuniorSTAR	Solostar	10 ml	kort vóór (0 - 15 min) of kort na de maaltijd	10 - 20 min	55 min	2 - 5 uur
Insuline lispro <i>Let op! preferentiebeleid*</i>	Biosimilar insuline lispro Sanofi® 100 E/ml	AllStar PRO JuniorSTAR	Solostar	10 ml	kort vóór (0 - 15 min) de maaltijd (zo nodig direct na de maaltijd)	15 - 30 min	30 - 70 min	2 - 6 uur
	Humalog® 100 E/ml	SAVVIO	Junior KwikPen KwikPen	10 ml				
	Humalog® 200 E/ml	x	KwikPen	x	0 - 2 min vóór of tot max 20 min na begin van de maaltijd	20 min	57 min	2 - 5 uur
	Lyumjev® 100 E/ml	SAVVIO	Junior Kwikpen Kwikpen	10 ml				
	Lyumjev® 200 E/ml	x	Kwikpen	x				

[https://www.medicijngebruik.nl/projecten/informatiepagina/4562/materiaal-voor-\(het-gesprek-met\)-de-patient](https://www.medicijngebruik.nl/projecten/informatiepagina/4562/materiaal-voor-(het-gesprek-met)-de-patient)

Preferentiebeleid per zorgverzekeraar (V&VN)

INSULINE GLARGINE - LANGWERKENDE INSULINE

Merksnaam	Toediening	ASR	CZ	ENO	Menzis	VGZ	Zilveren Kruis	Zorg en Zekerheid
	<ul style="list-style-type: none"> • Navulbare insulinepen (penfills) • Voorgevulde insulinepen (wegwerp) • Flacons 	De Amersfoortse / Ditzo	CZ direct / Nationale Nederlanden / Just / Ohra	Salland / ZorgDirect	Anderzorg / PMA / HEMA	Besured / Bewuzt / IZA / IZZ / National Academic / Promovendum / SZVK / UMC zorgverzekering / Univé / Zekur.nl / Zorgzaam	Interpolis / FBTO / De Friesland	AZVZ / Zorg en Zekerheid
Abasaglar Lilly BIOSIMILAR		✓	✓	✓	✓	✓		✓
Lantus Sanofi							✓	

Toujeo van Sanofi (insuline glargine 300 E/ml) valt vanwege de andere concentratie en werking niet onder het preferentiebeleid.

NPH INSULINE (ISOFAANE HUMANE INSULINE) - MIDDELLANGWERKENDE INSULINE

Merksnaam	Toediening	ASR	CZ	ENO	Menzis	VGZ	Zilveren Kruis	Zorg en Zekerheid
	<ul style="list-style-type: none"> • Navulbare insulinepen (penfills) • Voorgevulde insulinepen (wegwerp) • Flacons 	De Amersfoortse / Ditzo	CZ direct / Nationale Nederlanden / Just / Ohra	Salland / ZorgDirect	Anderzorg / PMA / HEMA	Besured / Bewuzt / IZA / IZZ / National Academic / Promovendum / SZVK / UMC zorgverzekering / Univé / Zekur.nl / Zorgzaam	Interpolis / FBTO / De Friesland	AZVZ / Zorg en Zekerheid
Humuline NPH Lilly			Geen preferentie		Geen preferentie		Geen preferentie	
Insulatard NovoNordisk		✓		✓		✓		✓
Insuman Basal Sanofi								

INSULINE ASPART - ULTRA KORTWERKENDE INSULINE

Merksnaam	Toediening	ASR	CZ	ENO	Menzis	VGZ	Zilveren Kruis	Zorg en Zekerheid
	<ul style="list-style-type: none"> • Navulbare insulinepen (penfills) • Voorgevulde insulinepen (wegwerp) • Flacons 	De Amersfoortse / Ditzo	CZ direct / Nationale Nederlanden / Just / Ohra	Salland / ZorgDirect	Anderzorg / PMA / HEMA	Besured / Bewuzt / IZA / IZZ / National Academic / Promovendum / SZVK / UMC zorgverzekering / Univé / Zekur.nl / Zorgzaam	Interpolis / FBTO / De Friesland	AZVZ / Zorg en Zekerheid
Insuline aspart Sanofi BIOSIMILAR		✓		✓		✓	✓	✓
NovoRapid NovoNordisk			✓		✓			

Van de ultra snelwerkende insuline Fiasp (aspart) van Novo Nordisk is de uitwisselbaarheid niet onderzocht. Deze insuline valt niet onder het preferentiebeleid.

INSULINE LISPRO - KORTWERKENDE INSULINE

Merksnaam	Toediening	ASR	CZ	ENO	Menzis	VGZ	Zilveren Kruis	Zorg en Zekerheid
	<ul style="list-style-type: none"> • Navulbare insulinepen (penfills) • Voorgevulde insulinepen (wegwerp) • Flacons 	De Amersfoortse / Ditzo	CZ direct / Nationale Nederlanden / Just / Ohra	Salland / ZorgDirect	Anderzorg / PMA / HEMA	Besured / Bewuzt / IZA / IZZ / National Academic / Promovendum / SZVK / UMC zorgverzekering / Univé / Zekur.nl / Zorgzaam	Interpolis / FBTO / De Friesland	AZVZ / Zorg en Zekerheid
Insuline lispro Sanofi BIOSIMILAR		✓		✓		✓		✓
Humalog 100 Lilly			✓		✓		✓	
Humalog 200 Lilly			✓		✓		✓	

Het gesprek met de patiënt in de praktijk

Praatkaart omzetting insuline - huisartsenpraktijk

Het gesprek over de omzetting

Vertel de patiënt dat je het vandaag wilt hebben over de mogelijke omzetting van zijn insuline(s). Voer het gesprek aan de hand van de 3 goede vragen.

1. Wat is de situatie?

- o de insuline die u gebruikt wordt door meerdere fabrikanten gemaakt: referentiegeneesmiddel en biosimilar(s)

2. Wat zijn de voor- en nadelen van de mogelijkheden?

Voordelen van omzetten

- o geen verlies van effectiviteit, veiligheid en kwaliteit
- o betaalbaarheid van de zorg, ook in de toekomst
- o minder stijging van de zorgpremie voor u als patiënt

Nadelen van omzetten

- o verschil in verpakking en pensysteem

3. Wat betekent dit voor u?

- o zorgverzekeraar vergoedt de huidige insuline in principe niet meer
- o voldoende tijd en ruimte om een keuze te maken
- o extra monitoren van glucosespiegels
- o extra aandacht voor evaluatie/ervaringen van patiënt

Afronding gesprek

- Ga na of de patiënt de informatie goed begrepen heeft door de volgende vraag te stellen: "Ik wil graag weten of ik het goed heb uitgelegd. Wat gaat u thuis vertellen?"
- Ga na of de patiënt nog vragen heeft.
- Spreek met de patiënt een (telefonisch) consult af na 2 weken om na te gaan of de patiënt akkoord is met omzetten.
- Geef aan dat de patiënt altijd mag bellen als hij tussentijds nog vragen heeft.
- Geef de patiëntenfolder *Dezelfde insuline, lagere kosten* aan de patiënt mee.

Afspraken

- Stuur een recept voor de nieuwe insuline naar de apotheek.
- Vertel de patiënt dat hij hetzelfde aantal eenheden kan blijven spuiten als voorheen.
- Een apothekersassistente geeft uitleg over de nieuwe pen en levert deze af.
- Maak concrete afspraken met de patiënt over de monitoring na de omzetting:
 - o bijhouden van dagcurves tijdens de eerste twee weken na omzetting
 - o ervaren bijwerkingen (optreden hyper- of hypoglykemieën)
 - o gebruikservaring andere pen
 - o individuele streefwaarde voor HbA1c
 - o plan een vervolgspraak
- Spreek af dat de patiënt contact opneemt bij afwijkende glucosewaarden, bijwerkingen of klachten.
 - o Ervaart de patiënt bijwerkingen? Meld deze (zo nodig) bij Bijwerkingencentrum Lareb: www.lareb.nl.
 - o Heeft de patiënt een klacht over het pensysteem? Meld dit bij de fabrikant.
 - o Wil de patiënt ervaringen delen met andere patiënten? Wijs hem dan op Meldpunt Medicijnen: www.meldpuntmedicijnen.nl.
- Spreek af dat de patiënt vóór de volgende controle zijn HbA1c laat controleren.

Meer weten?

Wilt u meer weten over het omzetten van of naar een biosimilar insuline? Kijk dan op de website van Diabetes Federatie Nederland: www.diabetesfederatie.nl/ndf-toolkit-persoonsgerichte-diabeteszorg/biosimilar-insulines voor de volgende materialen:

- o NDF-overzicht (Biosimilar)insulines preferentiebeleid
- o NDF-aandachtspunten Biosimilar insulines (2018)

Het Instituut Verantwoord Medicijngebruik (IVM) heeft deze praatkaart gemaakt met subsidie van het Ministerie van VWS. De praatkaart is gemaakt met medewerking van Diabetes Huisartsen Advies Groep (DiHAG) en Initiatiefgroep Nederland (IBN). De praatkaart hoort bij het project Doelmatig insulinegebruik eerste lijn.

januari 2021

Patiëntenfolder

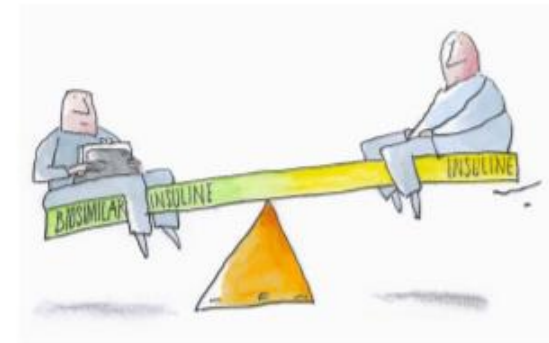
نفس الأنسولين ، ولكن تكاليف أقل

الدواء المرجعي
الدواء المرجعي هو أول منتج يحتوي على هذا النوع من الأنسولين. إذا طرحت الشركة المصنعة أنسولين جديد في السوق، فإن يُسمح للمصنعين الآخرين بنسخ أو بيع هذا الأنسولين لعدة سنوات. تسمى هذه حماية براءة الاختراع. و هذا يسمح للشركة المصنعة باسترداد الأموال التي كلفتها لتطوير الأنسولين.

تستخدم الأنسولين لأنك مصاب بمرض السكري. يصنع هذا الأنسولين في عدد من الشركات المختلفة. تحتوي هذه المنتجات من الأنسولين على نفس النوع من الأنسولين وب نفس الجودة. شركة تأمينك الصحي تختار أحد هذه المنتجات من الأنسولين. تسدد شركة التأمين الصحي هنا المنتج. لكن المنتجات الأخرى التي تحتوي على نفس الأنسولين عادة لا تسدد شركة التأمين الصحي تكاليفها.

الدوا من علامة تجارية اخرى
بمجرد طرح الأنسولين في السوق لعدد من السنوات، يُسمح للمصنعين الآخرين بصنع و بيع أنسولين مماثل . تعمل هذه الأنواع من الأنسولين بالطريقة نفسها وهي جيدة وأمنة. لديهم فقط اسم علامة تجارية وتغليف مختلفين . تسمى هذه الأنواع من الأنسولين من العلامات التجارية الأخرى البدائل الحيوية (biosimilars).

على سبيل المثال
سوف تحصل على وصفة للأنسولين. تحتوي الوصفة على اسم هذا الأنسولين والقوة المناسبة وكيفية الاستخدام . مثلا اما استخدام قلم أو حاوية. من الممكن ان يختار الصيدلاني من بين احد منتجين متماثلين عند تسليمه لك . اما ان يختار بين الدواء المرجعي او منتج من علامة تجاريه اخرى:

Bestel nu de folder nog gratis

<https://www.medicijngebruik.nl/patient/folder/4556/patientenfolder-dezelfde-insuline-lagere-kosten>

Resultaten

Omzettingen kortwerkende insulines Q1 en Q2 2021:

- 43.800 patiënten gestart met biosimilar lispro Sanofi® of biosimilar aspart Sanofi®
- ruim 30.000 omzettingen van referentiegeneesmiddel naar biosimilar

Project heeft bijgedragen aan zorgvuldige omzetting en begeleiding.

Aandachtspunten:

- Samenwerkingsafspraken conform NDF-aandachtspunten
- Kwetsbare patiënten
- Duidelijke instructie patiënt
- Afstemming tussen eerste en tweede lijn

Gebruik materialen

	Unieke paginaweergaven
Projectpagina Doelmatig insulinegebruik 1 ^e lijn	2.512
Toolbox algemeen	257
Onderdeel Kennis en scholing	501
Onderdeel Materiaal voor (het gesprek met) de patiënt	1.637
Onderdeel FTO-materiaal	640
Onderdeel Meer weten?	129
Terugkijken webinar	186

Gebruik materialen (2)

	Unieke downloads (of bestellingen)
<i>Kennis en scholing</i>	
E-learning Biosimilars in de 1 ^e lijn	317
Infographic Voorkeursbeleid insulines	38
PowerPointpresentatie Biosimilar insulines	9
Themajournaal Biosimilar insulines	910
<i>Materiaal voor (het gesprek met) de patiënt</i>	
Patiëntfolder Dezelfde insuline, lagere kosten (<i>online versie</i>)	30
Patiëntfolder Dezelfde insuline, lagere kosten (<i>gedrukte versie</i>)	1900
Praatkaarten Omzetten insulines	49
Overzichtskaart Insulines	35
Voorbeeldpatiëntbrief Omzetten insulines	24
<i>FTO-materiaal</i>	
FTO-module Doelmatig insulinegebruik	97*
FTO-presentatie Doelmatig insulinegebruik	91*
Checklist Taken en verantwoordelijkheden omzetten insulines (2021)	14
<i>Overige</i>	
Webinar Biosimilar insulines: zorg voor jouw patiënt	131 aanmeldingen, 89 deelnemers

Waardering toolbox

- Vragenlijst verstuurd naar:
 - zorgverleners die behoeftepeiling hebben ingevuld (N=129)
 - contactpersonen FTO- of zorggroep (N=22)
 - deelnemers webinar *Biosimilar insulines: zorg voor jouw patiënt* (N=79)
 - stakeholders NDF en zorgverzekeraars (N=4).
- 47 respondenten hebben vragenlijst volledig ingevuld
- Waardering toolbox
 - rapportcijfer 7,8
 - duidelijke informatie en compleet

Vragen?

